

Bygdefolk for rovdyr
Vikabakken 4
2420 Trysil
www.bfrnorge.com

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Oslo, 10.12.2014

INNSPILL FRA BYGDEFOLK FOR ROVDYR

Bygdefolk for rovdyr takker for invitasjonen til informasjonsmøte for Faggrunnlag for bestandsmål for ulv og ulvesone i Klima- og miljødepartementet, og invitasjon til å sende inn skriftlig innspill.

ULVESONEN

1.

Fjerning av forvaltningsområdet /ulvesonen

Bygdefolk for rovdyr går prinsipielt inn for å avvikle ulvesonen, og det er derfor nødvendig å øke antall ynglinger kraftig siden ulven da blir utsatt for jakt over hele landet. Samtidig er det viktig å skape forvaltningsregimer som skaper trygghet for ulven.

Det er for eksempel uakseptabelt med betingete skadefellingskvoter som Fylkesmannen kan trekke fram resten av skadefellingsperioden når en finner det for godt, etter påtrykk fra bønder som har observert ulv i nærmiljøet, og så vil en rask telefon besegle skjebne til dette streifende dyret uten at det har gjort noe galt. Kort fortalt kan ikke forvaltningsområdet for ulv (ulvesonen) fjernes før man har sikret overgangen med nødvendige konsekvensanalyser.

Fjernes ulvesonen må de eldste og mest etablerte revirene fredes, og inngå i det nasjonale bestandsmålet for ulv, slik at det ikke skytes ut ett revir ett år, og et annet neste år, og på den måten bryter opp etablerte revir.

Revir med genetisk viktig ulv som Julussa-reviret må totalfredes for all jakt, uansett hvilken modell man går for angående forvaltningsområde/sonefritt.

Ulvesonen utgjør i dag ca. 5,5 prosent av Norges landareal, og er alt for liten for ulv som trenger store leveområder. Beregninger viser at for eksempel ligger det genetisk meget viktige Julussa-reviret med 51% innenfor ulvesonen.

«Kartlegging av revirgrenser basert på radiomerkede ulver gir de mest objektive resultater om revirs areal, utstrekning og form. Beregning av samlet materiale fra vinteren 2013/2014 pr. 30. april viser at også denne vinteren lå 51 prosent av Julussareviret innenfor Åmot kommune øst for Glomma (Figur 2), dvs. tre vintre på rad er revirgrensene beregnet hårfint mer innenfor enn utenfor forvaltningsområdet for ulv (norsk ulvesone). Kilde: Skandulv.»

2.

Ettersom en fjerning av ulvesonen kan ta tid, **er alternativet i mellomtiden å beholde ulvesonen men med økt areal**, til det er vedtatt hvordan en forvalter ulv uten sone.

Dette alternativet har Bygdefolk for rovdyr beskrevet nærmere i vårt Høringsinnspill til forvaltningsplan for region 5, fra 3.11.2013.

NYTT BESTANDSMÅL ULV

Bygdefolk for rovdyr mener at bestanden av ulv i både Norge og Sverige, og særlig Norge, bør økes betraktelig for å tilfredsstille Biomangfoldkonvensjonen, Bernkonvensjonen og hovedmålet i Naturmangfoldloven.

Dagens bestandsmål på tre ynglinger er så marginalt at hvis det senkes ytterligere betyr det i praksis en utrydning av ulven i Norge.

Den norske bestanden holdes nede på et kunstig lavt nivå med et politisk vedtatt bestandsmål som ikke er basert på et faglig grunnlag. Den norske bestanden ligger langt under minste levedyktig bestand (MVP) og er avhengig av innvandring fra øst for å opprettholde det lave antallet. I tillegg svekkes bestanden ytterligere av både lisensjakt, skadefelling og ulovlig jakt, noe det ikke er tatt høyde for i det satte bestandsmålet.

Både den norske delbestanden og den skandinaviske bestanden lider under genetiske svakheter på grunn av innavl.

«Endringer i ulvebestanden bestemmes av hvorvidt den rekrutterer færre eller flere individ enn den taper. Reproduksjon som overstiger dødelighet medfører bestandsvekst, og dødelig avgang som overstiger reproduksjon medfører bestandsnedgang. Dynamikken er innlysende, men av forvaltningshensyn er det viktig å kjenne detaljene rundt den. En høy dødelighet kan f.eks. maskeres av en høy reproduksjon. Høy utskiftning av dyr i bestanden medfører ustabilitet, og kan gi økte konflikter med hensyn til hjortevilt og tamdyr. (NINA Norsk institutt for naturforskning: Utredninger i forbindelse med ny rovviltmelding, Ulv – Bestandsdynamikk, levedyktighet og effekter av uttak, Hans C. Pedersen, Scott N. Brainerd, Olof Liberg, Håkan Sand, Petter Wabakken.)»

Et nytt bestandsmål bør dessuten ikke avklares før forhandlingene med Sverige er gjennomført. Samarbeidet med Sverige bør styrkes ytterligere, og målet bør være en felles nordisk forvaltning av ulven.

Seneste møte på politisk nivå ble avholdt 20. februar 2014. Miljødepartementet i Sverige opplyste i dette møtet at prosessen med EU om forvaltning av ulv i forbindelse med arts - og habitatdirektivet måtte avsluttes før de eventuelt kunne starte forhandlinger med Norge om fordeling av ulv i grenserevir." (Fakta grunnlaget)

I Fakta grunnlaget fra dep. hevdes det uriktig at rovviltforlikets pkt 4.3 konkluderer med at hvis det tar for lang tid å komme fram til en avtale med Sverige, kan Norge komme fram til et bestandsmål på egen hånd. Det står derimot at dersom ikke en KLARER å komme fram til en avtale, må Norge klare seg på egen hånd. Og pkt. 4.2 er klar:

"Vi ønsker en avtale med Sverige, og inntil det er oppnådd, ligger dagens bestandsmål fast..."

Bygdefolk for rovdyr mener derfor at det er fullstendig umulig å vedta noe nytt bestandsmål før Norge har en klar avtale med Sverige om hvordan grenseulvene eventuelt skal fordeles. Vi kan ikke ha bestandsmål basert på synsing. Et slikt bestandsmål må være faktabasert.

Bygdefolk for rovdyr var en av 21 miljøorganisasjoner, med til sammen 650 000 medlemmer, som tidligere i 2014 (17. februar 2014) sendte inn et felles brev til miljøvernministerne i Norge, Sverige og Finland med krav om etablering av en kunnskapsbasert felles nordisk forvaltning av de store rovdirene våre.

Norge har et eget ansvar for den delen av den skandinaviske ulvebestanden som befinner seg på norsk jord. Dette ansvaret kan ikke overlates til Sverige.

Vi viser til politikernes egen tolking av Bernkonvensjonen i Rovviltmeldingen:

"Der bestander brer seg over to eller flere land har de aktuelle landene et felles ansvar. Det er ikke anledning til en ansvarsfordeling der ett land overfører hele ansvaret for forvaltningen av en art til et annet land. Felles bestander skal forvaltes slik at hvert land tar sin del av ansvaret. I disse tilfellene kan spørsmålet om hvilket ansvar hvert enkelt land har for bestanden oppstå. Den interne fordelingen av ansvaret er ikke nærmere regulert i konvensjonen. En naturlig forståelse av konvensjonen er at statene kan avtale dette seg imellom innenfor den hoveddramme at hvert land har et selvstendige ansvar som ikke kan overføres til andre. Norge er dermed forpliktet etter Bernkonvensjonen til å ha en del av bestandene av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn på norsk territorium" (avsnitt 5.1.2)

<http://www.regjeringen.no/.../stmeld-nr-15-2003.../5.html...>

Grenserevirene:

Bygdefolk for rovdyr mener at grenserevirene IKKE skal regnes med inn i et nytt bestandsmål for ulv.

Dessuten er det innlysende at når dagens bestandsmål på 3 ynglinger ikke har grenseulvene medregnet, må selvfølgelig et nytt bestandsmål hvor grenseulvene er medregnet, øke bestandsmålet tilsvarende. Så må forhandlingene med Sverige avklare hvor mange av disse revirene som må tilfalle Norge.

Det er som forhandlingsgrunnlag foreslått at grenserevirene fordeles med halvparten til Norge og halvparten til Sverige (altså omregningsfaktor 0,5). De seneste årene har det vært et gjennomsnitt på 5 grenserevire. Det vil si 2,5 av disse til Norge

I tillegg til en halvpart av grenseulvene, bør bestandsmålet utvides til minimum 15 ynglinger for ulvebestanden med tilhold kun på norsk jord.

Bygdefolk for rovdyr mener at den totale ulvebestanden i Norge bør økes betraktelig til en bærekraftig bestand med ca 150-200 ulver. Norge må ta sin del av ansvaret for den felles skandinaviske ulvebestanden på en faglig forsvarlig måte.

Vennlig hilsen

Lars-Erik Lie

Thorolf Lie

Ingunn Lund-Vang

Leder

Klagesjef

Informasjonsansvarlig

Bygdefolk for rovdyr